Bijeenkomsten

Op deze pagina vind je de workshops en lezingen die het Duitsland Instituut Amsterdam organiseert in het kader van het Graduiertenkolleg. Voor actuele wetenschappelijke bijeenkomsten en projecten kijk ook op Wetenschap uitgelicht.

Graduiertenkolleg | *Governing Islam in Colonial Times* met Farid Hafez
24 juni 2026, 14.00-17.00
Bushuis/Oost Indisch Huis, E1.01E

Foto via Wikimedia: Fatih Öztürk, Hafezrede, CC BY 3.0

In his latest book on the governance of Islam in Austria and Germany, Farid Hafez shows how the state aims to regulate and govern a racialized version of Islam and Muslims, grounded in history. After analyzing the Austro-Hungarian rule over Bosnia and Hercegovina and the German Kaiserreich's rule in Tanzania, Togo, and Cameroon in respect to its Muslim subjects, he argues that the continuities with the Nazi Reich's incorporation of Muslims in its polity as well as contemporary Islam policies in postwar Austria and Germany are striking.

- Farid Hafez (Williamsburg, VS), Governing Islam in Austria and Germany: From Colonial Times to the Present
- Nuri Kurnaz (UvA), Imperialism, Islam and Anti-colonial thought in the interwar period
- Rukayyah Reichling (UvA), Photographs, film and sound recordings from Mecca during late colonial times

Moderation Hanco Jürgens, DIA/UvA.

Organized by DIA, together with the research group Global Islam, UvA

Aanmelden bij Hanco Jürgens: h.j.jurgens@uva.nl

Mini-workshop | Problems of historicizing the Far Right in Germany and Europe, with Dr. Barbara Manthe (Bielefeld)
17 juni 2026

Following her public lecture in SPUI25 (Tuesday, 16 June, 20:00), Dr. Barbara Manthe will meet UvA researchers and students to discuss general questions on the history of the Far Right in Germany and Europe. What are the key questions and problems in this field of research today? How do researchers from varying disciplines approach the object of study? What are the implications for our writing of the history of democracy, of political representation, of protest and violence? How do we deal with the many competing definitions in the field – ranging from populism, extremism, terrorism or (new) nationalism? The workshop will include short pitches by researchers from the UvA and the DIA, feeding into the discussion with Dr. Manthe. More information (pdf).

Please send an email to Krijn Thijs if you want to attend: k.thijs@uva.nl

Round Table | Intellectual history and the history of the body
5 juni 2026

In the search for new approaches to history, one soon encounters both a global, intellectual, as well as a bodily turn. In this workshop, we will talk about ways to combine these fields of study, about possible crossovers, and about what could be learned from successive approaches. Are there any pitfalls, or could one benefit from a global, intellectual history of the body, or of a corporeal intellectual global history? Many questions will be answered in an open workshop with esteemed experts in the fields.

- Sebastian Conrad (FU Berlin), Introduction
- Willemijn Ruberg (UU), History of the body from a local, European and Global Perspective
- Serena Ferente (UvA), ‘The Body and Political Thought’ in Europa and East Asia (ca. 1150–1650)
- Josephine Hoegaerts (UvA), Modern Voices from a local as well as global Perspective
- Nuri Kurnaz (UvA), ‘Ideas on European Integration in the Era of Colonialism, 1920s-1930s’.

Moderatie en aanmelding: Hanco Jürgens (DIA): h.j.jurgens@uva.nl

Organized by DIA, together with the research group Global Political Thought, UvA

rMA and PhD workshop: Das liebende Ich. Subjektkonzepte in der Literatur der Weimarer Republik
23 april 2026

Op 23 april (15-18 uur) nodigen wij masterstudenten, PhDs en onderzoekers uit voor een workshop aan de Universiteit van Amsterdam, met literatuurwetenschapper Carmen Ulrich (Wuppertal/München). Zij geeft een lezing met de titel *Das liebende Ich. Subjektkonzepte in der Literatur der Weimarer Republik*. Tussen emancipatie en massacultuur is het 'ik' van de Weimarrepubliek op zoek naar zichzelf – en naar de Ander. Van de extatische doorbraak van het expressionisme tot de nuchtere helderheid van de *Neue Sachlichkeit* verschuift de positie van het literaire ik: in plaats van de onmiddellijke beleving treedt de gereflecteerde ervaring op de voorgrond. In het spanningsveld tussen intimiteit en openbaarheid, zelfovergave en autonomie ontstaat een literatuur die de liefde niet alleen vertelt, maar haar ensceneert als een mogelijkheid tot dialoog.

Op de lezing volgt een gezamenlijk gesprek, waarbij ook Gertrud Kolmars gedicht *Die Verlassene* wordt betrokken. De voertaal is Duits. Voor meer info en aanmelden mail naar Julia Augart: j.augart@uva.nl.

Das Aufheben von Meinungen. Bildung als Aufklärung und das Problem des politischen Irrationalismus
Onderzoekslunch op 10 maart met Simon Helling (Berlin)

In vielen Ländern der Welt zeigen sich irrationale politische Meinungen immer unverstellter. Damit diese Meinungen nicht noch mehr in die handfeste Gewalt umschlagen, als sie es ohnehin schon tun, wäre über sie aufzuklären. Einer der elaboriertesten Versuche, den Aufklärungs- als Bildungsprozess darzustellen, ist Hegels Phänomenologie des Geistes. Sie ist als stets neu ansetzendes Aufheben von Meinungen konzipiert. Von dieser Konzeption kann auch ein gegenwärtiges Nachdenken über Bildung, gerade im Kontrast zu gängigen didaktischen Vorstellungen, profitieren. Allerdings widersteht die Gestalt des politischen Irrationalismus dieser klassischen, als Fortschritt gedachten Konzeption. Adorno und Horkheimer sprachen daher in Bezug auf den Antisemitismus von den Grenzen der Aufklärung. Welche Gestalt könnte eine Aufklärung über den politischen Irrationalismus dennoch haben?

Alle geïnteresseerden zijn van harte uitgenodigd om mee te doen. Registreren kan via e-mail naar: h.balz@uva.nl

"Rechtsextremisme in Duitsland”

Onderzoekslunch op 14 april met dr. Erik van Ree (DIA)

Mijn onderzoek de komende jaren betreft de politieke filosofie/staatsopvattingen van rechtsextremisten in Duitsland en de VS na de Tweede Wereldoorlog, i.h.b. de afgelopen decennia. Rechtsextremisten hebben veel te zeggen over van alles (klimaat, migratie, EU, gender, etc.), maar zijn terughoudend over de staatsvorm die ze beogen: wat hebben ze in gedachten qua democratie en dictatuur? Wel circuleren er gedachten (en praktijken!: VS, Hongarije, Rusland) over toekomstige staatsordeningen, bijv. illiberale democratie; etnostaat; individuele souvereiniteit; elite-heerschappij; en directe democratie en milities.

Relevante vragen: hoe definiëer je fascisme, rechtsextremisme etc.? Hebben deze mensen überhaupt ideeën of gaat het ze uitsluitend om macht? Op welke tradities grijpt men terug: nazisme, fascisme, “conservatieve revolutie”, het oorspronkelijke neo-liberalisme, libertarisme?

Alle geïnteresseerden zijn van harte uitgenodigd om mee te doen. Registreren kan via e-mail naar: h.balz@uva.nl

"Efforts of the Mother, Sorrows of the Father: The Image of the Jewish Pupil in Schoolbooks (1796–1871)”
Onderzoekslunch op 12 mei met Kyra Gerber (DIA)

During the early nineteenth century, schooling underwent profound changes and was increasingly placed under the supervision of national governments. Both from within the Jewish community and from the outside of it, through official state institutions, a reformed school system was introduced. Traditional tuition, often provided in Yiddish, was gradually replaced by education in secular, religious, and practical subjects taught in the respective national language. This presentation explores the fascinating genre of Jewish schoolbooks published between 1796 and 1871 and examines how their authors consciously, and at times unconsciously, sought to shape a new generation. We will discuss broader themes such as moral instruction and the differences between boys’ and girls’ education, while also highlighting intriguing particularities. For instance, some Dutch schoolbooks required Jewish boys to learn how to swim, considering it essential in a country defined by its waterways.

Alle geïnteresseerden zijn van harte uitgenodigd om mee te doen. Registreren kan via e-mail naar: h.balz@uva.nl

"Theater als geschiedschrijving"

Onderzoekslunch op 9 juni met Ezra Engelsberg (DIA)

Toneelschrijvers baseerden hun historische drama's niet alleen op antieke bronnen, maar gebruikten het theater ook om met diezelfde bronnen in dialoog te gaan. Vanmiddag kijken we naar een aantal voorbeelden van theatrale interventies in de historische canon van de Joodse oudheid.

Alle geïnteresseerden zijn van harte uitgenodigd om mee te doen. Registreren kan via e-mail naar: h.balz@uva.nl

rMA and PhD workshop: Histories of taxation, (in)equality, and redistribution

13 February 2026

In this workshop, we will discuss how historians could benefit from the studies of taxation and how we should understand the changing political regimes on equality. Finally, we will learn how important taxation was for maintaining colonial power 'relations'.

Speakers:

- Marc Buggeln (Flensburg), Tax regimes and equality: why study the history of taxation
- Marjolein 't Hart (VU/Huygens (invited), Why Taxes Are Good for Democracy: State Formation and Political Culture in a World-Historical Perspective
- Maarten Manse (Linnaeus University), Compromise and adaptation in colonial taxation: fiscal ideology, policy, practice and inequality in colonial Indonesia, ca. 1870-1920'

Location: Amsterdam city centre (exact venue TBA)
Admission: Free, but please register by sending an email to: bureau@onderzoekschoolpolitiekegeschiedenis.nl before 6 February 2026. Please include in your registration a one-page statement reflecting on how the history of taxation could provide new perspectives on your research.
Credits: 1 EC
Organisation: Duitsland Instituut Amsterdam & Onderzoekschool Politieke Geschiedenis

Read more about this workshop (pdf).

Lezingen en workshops in het verleden

2025

Lezing | Architecture and Democracy: Past and Present?
ma 3 feb 2025
Alle activiteiten

2024

Boekpresentatie en In memoriam | Het werk van Frits Boterman (1948-2024)
do 12 dec 2024
Film & gesprek | Lonely Oaks
di 19 nov 2024
Workshop | The Making of the German “Energiewende”
di 19 nov 2024
Oratie | Gerard Pfann over de Duits-Nederlandse economische betrekkingen
vr 15 nov 2024
Gesprek | Lawyer Up! Mobilizing the Courts for the Fight against Climate Change
do 17 okt 2024
Workshop | Climate Collaborations and Green City Projects in Germany and Brasil
di 17 sep 2024
Lezing | German Climate Activism and Policy Today
ma 1 jul 2024
Lezing | David Blackbourn: Germany in the World
wo 19 jun 2024

Conferentie | The Global Turn in German History: New Developments – New Challenges
19 / vr 21 jun 2024
Lezing | Christina Morina: A Thousand New Beginnings
di 4 jun 2024
Masterclass | Transformatie van Oost- en West-Duitsland voor en na de val van de Muur
di 4 jun 2024
Workshop | Writing history in the Anthropocene
vr 26 apr 2024
Conferentie | Provincializing Weimar Culture
25 / vr 26 apr 2024
Workshop | Discourse in the Data. Decoding European Political Communication
vr 19 apr 2024
Lezing | Fritz Haber: The Scientist who fed the World and poisoned the Enemy
do 14 mrt 2024
Boekpresentatie | Redeeming Objects
do 7 mrt 2024
Amsterdam German Studies Lecture | Andrew I. Port
ma 19 feb 2024
Workshop | Reparation and Restitution in German History and Politics: A Reassessment
wo 7 feb 2024
Conferentie | Contested Institutions in Modern Germany History
vr 12 jan 2024
Boekpresentatie | Moderate Modernity
do 11 jan 2024
Alle activiteiten

2023

Workshop | Deutsche Geisteswissenschaften und der Umbruch von 1989/90
vr 1 dec 2023
GK-Masterclass I Weltkrieg, Weltanschauung und populäre Wissenschaft (1914-1933)
wo 22 nov 2023
Workshop I Neuere Forschungen zur Weimarer Republik
do 21 sep 2023
Workshop | Debating Holocaust and Colonial Memory Culture: Historikerstreit 2.0
do 29 jun 2023
Amsterdam German Studies Lecture | Dieter Langewiesche
do 8 jun 2023
Amsterdam German Studies Lecture | Frank Uekötter
do 11 mei 2023
Amsterdam German Studies Lecture | Martin Conway
do 26 jan 2023
Amsterdam German Studies Lecture | Stephan Malinowski
do 12 jan 2023
Graduiertenkolleg | Adel und Konservatismus in der Weimarer Republik
do 12 jan 2023
Alle activiteiten

2022

Amsterdam German Studies Lecture | Thomas Mergel
do 8 dec 2022
Graduiertenkolleg | De ondergang van de Van Imhoff in 1942
vr 18 nov 2022
Amsterdam German Studies Lecture: Christina von Hodenberg
do 20 okt 2022
Graduiertenkolleg | Experiencing and Remembering Mass Violence
vr 16 sep 2022
Amsterdam German Studies Lecture: Richard Evans
do 16 jun 2022
Graduiertenkolleg | Representing the people in postwar democracies
vr 3 jun 2022
Alle activiteiten

2021

Amsterdam German Studies Lecture: John Krige
vr 17 sep 2021
Graduiertenkolleg | Writing the Transnational History of Science and Technology
vr 17 sep 2021
Amsterdam German Studies Lecture: New visions of German history
di 23 mrt 2021
Alle activiteiten

2020

Amsterdam German Studies Lectures: Berlin - Biographie einer grossen Stadt
ma 14 sep 2020
Graduiertenkolleg | Autobiographie und (Exil)Literatur
do 13 feb 2020
Alle activiteiten

2019

Workshop | Studying Sexuality, Politics and Activism
vr 13 dec 2019
Amsterdam German Studies Lecture: Phillip Ayoub
do 12 dec 2019
Amsterdam German Studies Lecture: Wolfgang Benz
wo 16 okt 2019
Lezing I Dieter Plehwe over 'Nine Lives of Neoliberalism'
do 27 jun 2019
Graduiertenkolleg | Memory Battles in Central and Eastern Europe
vr 17 mei 2019
Graduiertenkolleg | Bystander studies? The social context of genocidal violence in Nazi-occupied Europe
vr 15 mrt 2019
Graduiertenkolleg | Routes of Communication between Africa and Europe
vr 22 feb 2019
Graduiertenkolleg | Deutschlandbilder. Annäherungen aus historischen, literarischen und medialen Perspektiven
vr 25 jan 2019

Amsterdam German Studies Lectures: Thea Dorn
do 24 jan 2019
Alle activiteiten

Graduiertenkolleg | Deutsche Gesellschaftsgeschichte seit 1990
vr 7 sep 2018
Amsterdam German Studies Lectures: Op weg naar een verenigde samenleving?
do 6 sep 2018
Amsterdam German Studies Lectures: Victims and Perpetrators in Museums
vr 29 jun 2018
Graduiertenkolleg | Krieg, Besatzung, Verbrechen
vr 29 jun 2018
Graduiertenkolleg | Understanding Dutch Memory
do 26 apr 2018
Boekpresentatie | Cultuuruitwisseling: Duitse cultuur in transnationaal perspectief
di 17 apr 2018
WDNG-ADNG studiedag | Creative communities in cities and regions
22 / vr 23 feb 2018
Graduiertenkolleg | Dreamworlds and Nightmares in Local and Global Politics
wo 14 feb 2018
Masterclass | 1968 - transnationale beweging. Mobilisering, dynamiek, ideeën en werking
do 11 jan 2018
Alle activiteiten

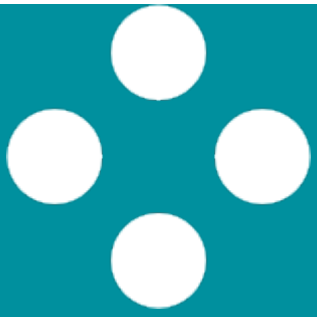

2017

Graduiertenkolleg: Transcultural Memory
vr 17 nov 2017
Amsterdam German Studies Lectures: Astrid Erll
do 16 nov 2017
Bloemlezing 'Duitsland in de wereld. Historische en actuele perspectieven'
wo 11 okt 2017
Graduiertenkolleg | Kommunismus als Weltgeschichte
vr 15 sep 2017
Amsterdam German Studies Lectures: Gerd Koenen
do 14 sep 2017
Graduiertenkolleg | Transcultural Mediations
vr 2 jun 2017
Amsterdam German Studies Lectures: Jeffrey Herf
di 7 feb 2017
Graduiertenkolleg: Heidegger en het nationaalsocialisme
di 7 feb 2017
Alle activiteiten

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: https://www.duitslandinstituut.nl/bijeenkomsten